

Juli 2020

Notat vedrørende forslag til justering af tilbudsviften for madservice

Baggrund

Social- og Sundhedsudvalget besluttede d. 14. august 2018, at administrationen skulle udarbejde en analyse af pleje- og omsorgsområdet i Ishøj Kommune med det formål at belyse serviceniveau og økonomistyring. På baggrund af arbejdet med analysen besluttede SSU den 9. september 2019, at der skulle arbejdes på en justering af tilbudsviften inden for madserviceordningen.

Benchmarking med fem øvrige vestegnskommuner - Glostrup, Brøndby, Høje-Taastrup, Rødovre og Vallensbæk kommuner - viser, at Ishøj Kommune tilbyder en bredere tilbudsvifte inden for madservice end de nævnte kommuner. På den baggrund foreslår administrationen, at valgmulighederne i madserviceordningen reduceres, så Ishøj Kommunes tilbudsvifte matcher de tilbud, der tilbydes i de øvrige vestegnskommuner.

Derudover vil en reduktion af tilbudsviften betyde mindre madspild samt frigive ressourcer. Ved tilberedning af mange forskellige retter dagligt, skal der anvendes og klagøres mange forskellige råvarer. Det giver et større dagligt arbejde og større risiko for madspild. Ved at reducere i antallet af udbudte retter, kan madspild således reduceres. Reducering af madspild er et vigtigt fokusområde for Kærbo's køkken, både set ud fra et økonomisk men også et klimavenligt perspektiv. Formålet med at reducere tilbudsviften på madservice er at bruge de reducerede ressourcer til at højne kvaliteten i maden generelt.

Nuværende tilbudsvifte:

Kærbo har ca. 100 borgere, der får mad fra madservice. Der leveres madservice ud af huset to gange om ugen til i alt 77 adresser pr. levering. 10 af disse adresser er i ældreboligerne tilknyttet Kærbo. Maden til ældreboligerne på Torsbo, leveres direkte fra køkkenet på Torsbo.

Figur 1: Nuværende tilbudsvifte på madservice

Tirsdag - levering:	Fredag - levering:
Der leveres mad til 3 dage (onsdag, torsdag og fredag)	Der leveres mad til 4 dage (lørdag, søndag, mandag og tirsdag)
Tilbud: 5 forskellige hovedretter* 3 biretter (forret eller dessert)	Tilbud: 6 forskellige hovedretter 4 biretter (forret eller dessert)
Tilkøbsydelse: madpakke (smørrebrød), råkost, energidrik	Tilkøbsydelse: madpakke (smørrebrød), råkost, energidrik
Borgeren kan vælge op til tre portioner af den samme ret, alt efter præference. (Forekommer fx hvis en borger får gæster eller ønsker samme ret flere dage i træk)	
*En hovedret består typisk af et stykke kød/fisk/vegetarisk kost, tilberedte kartofler/ris/pasta, sauce og altid grøntsager eller råkost/salat til.	

Figur 2: Forslag til reduceret tilbudsvifte:

Tirsdag - levering:	Fredag - levering:
Der leveres mad til 3 dage (onsdag, torsdag og fredag)	Der leveres mad til 4 dage (lørdag, søndag, mandag og tirsdag)
Tilbud: 3 forskellige hovedretter* 3 biretter (forret eller dessert)	Tilbud: 4 forskellige hovedretter 4 biretter (forret eller dessert)
Borgeren kan vælge op til tre portioner af den samme ret, alt efter præference. (Forekommer fx hvis en borger får gæster eller ønsker samme ret flere dage i træk)	
*En hovedret består typisk af et stykke kød/fisk/vegetarisk kost, tilberedte kartofler/ris/pasta, sauce og altid grøntsager eller råkost/salat til. Ved reduktionen af retter tilbydes det samme udvalg af hovedretter pr. uge som plejehjemsbeboerne får.	

Der foreslås følgende tilbudsvifte inden for madservice fremadrettet:

Afskaffelse af tilkøbsydelse i madserviceordningen:

Det fremgår af ovenstående forslag til reduceret tilbudsvifte, at tilkøbsydelse fremadrettet ikke er en del af tilbudsviften.

Madpakker leveres af meget få kommuner og i Ishøj Kommune leveres madpakker til 16 kr., som er langt under fremstillingsprisen og derfor kan opfattes som konkurrenceforvridende. Til sammenligning er prisen på en madpakke i Rødovre Kommune 29 kr., hvilket er 81% højere end i Ishøj Kommune. Madpakker, salater, færdigretter m.m. sælges i stigende grad af andre, herunder supermarkeder mv., hvormed borgerne har rigelig mulighed for at købe madpakker andetsteds.

Energidrik kan købes på apoteket, og de borgere, der har specifikke diagnoser, der falder indenfor ordinationsområdet, får en ordination på energidrik fra egen læge. Hvad angår råkost, så indgår der altid grøntsager eller råkost/salat som en del af hovedretten og behøves dermed ikke tilbydes som en tilkøbsydelse.

Der stilles således forslag om, at madpakker, energidrik og råkost fremadrettet ikke tilbydes som tilkøbsydelse under madserviceordningen.

Økonomi:

Ved at reducere i tilbudsviften i forhold til madservice vil der kunne optimeres på den tid der bruges på at tilberede maden. Det er dog ikke den fulde tid ved at tilberede de ekstra valgmenuer, der vil kunne bespares. Da antallet af hovedretter og biretter er uændret, vil der skulle bruges ekstra tid til at tilberede ekstra portioner af standardhovedretterne. Det vurderes, at den faktiske besparelse på tilberedning af retterne er omkring 25 - 50 %. Her er ikke medregnet besparelsen på ekstra rengøring, der er ved flere retter. Ej heller den ekstra tid til indkøb og planlægning ved valgmenuer er indregnet. Der regnes derfor med 50 % besparelse i nedenstående beregning.

Figur 3: Den årlige besparelse ved at reducere antal hovedretter

Besparelse pr. år	Antal	Timer	Kr.
Valgmenu - hovedret	5.200	179	53.323
Madpakker	3.036	329	98.341
I alt	8.236	508	151.664

Tidsstudier i køkkenet på Kærbo viser, at der spares 6,5 minut pr madpakke og 6 timer 52 minutter pr. uge ved valgmenu. Det giver samlet en besparelse på ca. 0,152 mio. kr.

Det faktiske fremmøde ved en fuldtidsstilling kalkuleres med maksimalt 1452 timer på et år (varierer efter område) – her er fratrukket af ferie, sygefravær, frokost osv. Det betyder, at besparelsen svarer til minimum 0,37 fuldtidsstilling.

Der forventes ikke besparelser på andet end tid. Ved ændringen af tilbudsviften, vil forbruget af emballage, råvarer, el, vand og varme osv. være uændret.

Pris på madservice

Kommunen kan ikke tage en højere egenbetaling for madservice end der kan dokumenteres af udgifter, men det er muligt at fastsætte en pris, der er lavere end fremstillingsprisen. Der skal ikke indregnes moms i madservicepriserne. Baseret på det faktiske forbrug i 2019 er råvarer, løn, Madservice andel af fællesudgifter på Kærbo og konkrete emballage-priser er den faktiske udgift pr. måltid beregnet. Der er en mindre usikkerhed på fordelingen af fællesudgifterne og derfor er der foretaget kvalificeret skøn på den del.

De faktiske udgifter for hovedret afviger fra den egenbetaling borgerne betaler med 4,52 kr. til borgernes fordel, hvilket er legalt.

Figur 4: Kostpriser på hovedret og biret

	Hovedret	Biret
Råvarer	13,10	5,00
Løn inkl. fællesudgifter Kærbo	33,47	9,56
Emballage	2,88	1,97
Foldekasse	0,15	0,00
I alt	49,60	16,53
Overhead 6 %	2,98	0,99
I alt	52,58	17,52

I opgørelsen er forrentning og afskrivning samt kørsel ikke indregnet, og tidligere beregninger viser at den del udgør en stor del af den samlede udgift.

Såfremt der sker ændringer i den måde køkkenet organiseres på, vil det få betydning for priserne.

I figur 5 ses at der er forskel på hvor madservicepriser og udvalget af måltider.

Figur 5: Nuværende madservicepriser i udvalgte vestegnskommuner

Kommune / Pris pr. måltid udbringning	Albertslund Kommune kr.*	Brøndby Kommune kr.	Høje Taastrup Kommune kr.	Ishøj Kommune kr.	Rødovre Kommune kr.	Vallensbæk Kommune kr.
Hovedret	55	54	51,12	48	53	54
Biret	13		Dagspris	16	12	
Madpakke				16		
Aftensmad				16		
Småretter				16		
Diæt- og specialkosthovedmåltid med udbringning	55		51,12			

*Herudover har Albertshøj en egen prisliste pr. dag: Morgenmad 22 kr., Middagsmad 45 kr., Biret 11 kr. Aftensmad 36 kr., Drikkevarer 10 kr. – Fuldkost 124 kr.,

Administrationen anbefaler, at madserviceprisen på en hovedret forbliver på de 48 kr. plus en pris- og lønfremskrivning i 2021. Administrationen skal se på køkkendelen på Torsbo og Kærbo, hvilket kan få betydning for beregningen af egenbetaling for madservice.

Det danske Madhus har en pris på 55 kr. for et hovedmåltid. Det dansk Madhus er en del af Ishøj Kommunes tilbud.

Sammenfatning:

Administrationen anbefaler en reduktion af antallet af hovedretter jf. figur 1 og 2.

Formålet med at reducere tilbudsviften på madservice er at bruge de reducerede ressourcer til at højne kvaliteten i maden generelt. Forslaget er ikke et besparelsesforslag, men en omprioritering af ressourcerne.